

Χρίστος Ζαφείρης

Μνήμης οδοιπορία

Ανατολική Θράκη

Εκδόσεις Επίκεντρο

Σελ. 380

«Σε μια ατέλειωτη, ιλιγγιώδη πορεία ο χριστιανικός πληθυσμός της Ανατολικής Θράκης στριμώχνεται στους δρόμους προς τη Μακεδονία». Έτσι περιέγραφε σε μίαν ανταπόκρισή του ο Χέμινγκουεϊ την αποχώρηση των ελληνικών πληθυσμών από τα εδάφη της Ανατολικής Θράκης. Μια ακόμα δραματική μετακίνηση ενός αμιγώς ελληνικού πληθυσμού από πατρογονικά εδάφη γεννά τη νοσταλγία του συγγραφέα, ο οποίος επιχειρεί ένα «οδοιπορικό μνήμης» στην ιστορία ενός χρόνου και ενός τόπου που κάποτε ήχησε και ήκμασε η ελληνική γλώσσα, τα ήθη και οι συνήθειες της παράδοσής της και του προαιώνιου πολιτισμού της, για να σιγήσει μετά από μια σειρά αποτυχημένων εθνικών χειρισμών. Ο συγγραφέας δεν έχει σαν στόχο του την ιστορική καταγραφή, αλλά τη σύνδεσή μας με μια ακόμα χαμένη πατρίδα, μέσα από αναμνήσεις που συγκροτούν οι διηγήσεις των απογόνων που έζησαν στα χώματα της Ανατολικής Θράκης, αλλά και τις αδιάψευστες μαρτυρίες των μνημείων του τόπου. Έτσι κυριαρχεί η προσωπική ματιά του συγγραφέα που οδοιπορεί στο παρελθόν, με αφορμή ένα ταξίδι του παρόντος. Αναμνήσεις, κειμήλια και ό,τι έχει να κάνει με τη ζωή που εγκαταλείφθηκε εκεί το 1923 συνθέτουν ένα τόμο στον οποίο παρουσιάζεται η πατρίδα κομμάτι κομμάτι. Το αρχειακό υλικό που συνοδεύει την έκδοση είναι σπάνιο αλλά και συγκινητικό, ακόμα και για τον σημερινό «μακρινό» αναγνώστη και αναδεικνύει την εθνολογική ταυτότητα ενός τόπου όπου έσφυζε ο ελληνισμός επί αιώνες. Την έκδοση συμπληρώνουν μια σειρά σύγχρονων φωτογραφιών που τραβήχτηκαν το φετινό καλοκαίρι από τον Γιώργο Πούπη.